

Pienhankinta- ohje

Siikaisten kunta

KH 9.12.2024 § 140

Sisällysluettelo

1. Yleistä	2
2. Soveltamisala ja määritelmä	2
Soveltamisala	2
Määritelmä	2
3. Pienhankintojen periaatteet	3
4. Pienhankinnan toteuttaminen	3
Hankinnan arvon laskeminen	3
Kilpailuttaminen	4
Tarjouspyynnön sisältö.....	4
Tarjousajan kesto	4
Tarjouspyynnön lähettäminen	4
Tarjousten käsittely	4
5. Hankintapäätös	4
6. Hankintasopimus tai -tilaus	5
7. Hankinta-asiakirjojen julkisuus ja säilyttäminen	5
8. Muutoksenhaku	6

1. Yleistä

Hankintalakia sovelletaan vain hankintoihin, jotka ylittävät EU-kynnysarvot tai kansalliset kynnysarvot. Nämä kynnysarvot alittaviin niin kutsuttuihin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia, mutta niitä koskevat EU:n perustamissopimuksen mukaiset yleiset periaatteet (eli tasapuolisuuden, syrjimättömyyden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet) hyvän hallinnon periaatteiden lisäksi.

EU-kynnysarvot perustuvat GPA-sopimukseen ja komission antamaan asetukseen. Niitä tarkistetaan kahden vuoden välein. Kansallisia kynnysarvoja voidaan muuttaa ainoastaan lakimuutoksella.

Voimassa olevat hankintojen kynnysarvot sekä hankintayksiköiden ilmoittamat julkiset hankinnat löytyvät työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä HILMA-ilmoituskanavasta (www.hankintailmoitukset.fi).

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 on nähtävillä www.finlex.fi.

2. Soveltamisala ja määritelmä

Soveltamisala

Tätä ohjetta sovelletaan Siikaisten kunnan pienhankinnoissa, joiden arvo on vähintään 5.000 euroa (arvonlisäveroton) ja alittavat kansallisen kynnysarvon sekä näihin rajoihin lukeutuvissa hankinnoissa joille ei ole voimassa olevaa sopimusta tai puitejärjestelyä.

EU:n, kuntalain ja hallintolain periaatteet velvoittavat kilpailuttamaan hankintalain ulkopuolelle jäävät hankinnat, joihin pienhankinnat lukeutuvat.

Määritelmä

Pienhankinnat ovat hankintoja, jotka alittavat hallintolaissa määritellyt kansalliset kynnysarvot.

Kansalliset kynnysarvot 4.6.2024:

• Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	60 000
• Rakennusurakat	150 000
• Sosiaali- ja terveyspalvelut (Liite E kohdat 1-4)	400 000
• Muut erityiset palvelut (Liite E kohdat 5-15)	300 000
• Käyttöoikeussopimukset	500 000

3. Pienhankintojen periaatteet

Pienhankinnatkin tulee pääsääntöisesti kilpailuttaa vähäisiä hankintoja lukuun ottamatta. Kilpailutuksessa voidaan hyödyntää hankintalainsäädäntöä kevyempiä ja joustavampia menettelyjä (esimerkiksi nettivertailut, sähköpostikyselyt). Mikäli kilpailua on olemassa markkinoilla, se tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää.

Tarjoajia on kohdeltava yhdenvertaisesti ja hankintamenettelyn tulee olla läpinäkyvää. Hankintamenettelyn vaiheet tulee dokumentoida asianmukaisesti myös pienhankintoja tehdessä. Hankinnat tulee toteuttaa suunnitelmallisuus ja taloudellisuus huomioiden sekä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.

Julkisten hankintojen peruseriaatteet (tasapuolisuuden, syrjimättömyyden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet) koskevat pienhankintoja.

Tasapuolisuus

Tarjoajia kohdellaan tasapuolisesti jokaisessa pienhankinnan vaiheessa.

Avoimuus

Tarjoajilla on riittävästi tietoa hankintamenettelystä ja hankintamenettely on läpinäkyvää. Tarjoajilla on saatavilla samat tiedot tarjouskilpailusta ja vertailuperusteet on ilmoitettu etukäteen tarjouspyynnössä. Tarjouspyynnön tiedot tulee olla riittävän selkeitä ja täsmällisiä.

Syrjimättömyys

Kaikilla tarjoajilla on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin sekä tarjoajia kohdellaan yhdenvertaisesti.

Suhteellisuus

Hankinnan vaatimukset tulee olla oikeassa suhteessa päämäärän kanssa. Vaatimuksien ei tule ylittää sitä, mikä on tarpeellista tavoitteen täyttämisen saavuttamiseksi. Perusteettoman tiukoilla vaatimuksilla ei saa sulkea tarjoajaa tarjouskilpailun ulkopuolelle.

4. Pienhankinnan toteuttaminen

Hankinnan arvon laskeminen

Ennakoitua hankinnan arvoa laskettaessa on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta. Tämä sisältää kaikki optiot sekä muut mahdolliset maksettavat korvaukset.

Hankintojen, jotka ovat voimassa toistaiseksi, tarkastelujakso on neljä vuotta. Puitejärjestelyt voivat olla voimassa enintään neljä vuotta. Tämä neljän vuoden jakso on siis käyttökelpoinen tarkastelujakso kaikkien hankintojen ennakoitua arvoa laskettaessa.

Ennakoitua arvoa laskettaessa käytetään aina arvonlisäverottomia hintoja.

Kilpailuttaminen

Vähäisissä hankinnoissa (arvoltaan alle 5.000 euroa) tilaajan tulee varmistaa, että osto perustuu tietoisuuteen vallitsevasta hintatasosta ja olemassa olevasta tarjonnasta.

Tarjouspyynnön sisältö

Pienhankinnat tulee kilpailuttaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarjouspyynnön pitää olla mahdollisimman selkeä ja riittävän yksityiskohtainen, jotta tarjoajat voivat antaa sen perusteella keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyynnössä tulee mainita tuotteelle tai palvelulle asetetut vaatimukset, yritykselle asetetut soveltuvuusvaatimukset sekä muut mahdolliset ehdot, vertailuperusteet, valintaperusteet sekä muut keskeiset ehdot kuten toimitusaika ja takuehdot.

Tarvittaessa tarjouspyynnössä ilmoitetaan myös mahdollisuudesta esittää lisäkysymyksiä, mikäli hankinnan luonne vaatii sitä.

Tarjousajan kesto

Tarjouksen jättämiselle tulee varata riittävä ja kohtuullinen aika. Tarjousaikaa pohdittaessa tulee ottaa huomioon hankinnan kohde ja laajuus.

Tarjouspyynnön lähettäminen

Tarjouspyyntö voidaan lähettää sähköpostilla tai muulla todisteellisella tavalla.

Tarjousten käsittely

Tarjoukset avataan ja niitä vertailtaessa tulee käyttää niitä kriteereitä, jotka on ilmoitettu tarjouspyynnössä. Vaatimuksia asetettaessa huomioidaan suhteellisuuden periaate.

5. Hankintapäätös

Mikäli hankinta on yli 5.000 euroa, siitä tulee tehdä toimielimen päätös tai hankintapäätös (viranhaltijapäätös) asianhallintajärjestelmässä. Hankintapäätös lähetetään muutoksenhakuohjeineen tiedoksi kaikille tarjoajille.

Päätöksestä tulee ilmetä:

- kilpailutusmenettely; miten kilpailutus on tehty, ketkä ovat jättäneet tarjouksen
- täyttivätkö tarjoajat yrityksen soveltuvuudelle asetetut vaatimukset
- täyttivätkö tarjoukset niille asetetut vaatimukset

- perusteet, miksi joku tarjoaja on suljettu pois
- valintaperuste ja tarjousten vertailu
- muutoksenhakuohjeet

Tehdyn päätöksen vaikutus paikallisesti (paikallinen yritystoiminta/työllisyys-yritysvaikutusarviointi) tulee kirjata päätökseen.

6. Hankintasopimus tai -tilaus

Hankinnoissa on aina tehtävä vähintään kirjallinen tilaus. Pitempiaikaisissa sopimuksissa ja laajempia sopimusehtoja edellyttävissä sopimuksissa on suositeltavaa tehdä hankintasopimus. Tilausta tai sopimusta ei tehdä ennen valitusajan päättymistä.

Sekä tilaajavastuulain edellyttämä selvitysvelvollisuus että soveltuvuusvaatimusten edellyttämät todistukset tulee huomioida ennen sopimuksen tai tilauksen tekemistä.

Pienhankinnasta (alle 5000) ei tarvitse tehdä erillistä hankintasopimusta, ellei se muutoin ole ilmeisen tarpeellista.

Pienhankinnoissa sähköpostitilaus ja tarjoajan verkkosivujen kautta tehty tilaus katsotaan kirjalliseksi tilaukseksi.

7. Hankinta-asiakirjojen julkisuus ja säilyttäminen

Lain (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999) mukaan viranomaisen antama tarjouspyyntö liitteineen tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu tai muulla tavalla varmennettu. Asianosaisella (eli tarjouksen jättäneellä tarjoajalla) on oikeus saada tieto muiden tarjoajien tarjouksista hankintapäätöksen/sopimuksen tekemisen jälkeen. Asianosaisella ei ole kuitenkaan oikeutta muiden tarjoajien liike- tai ammattisalaisuuksiin.

Tarjoajalla ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa muiden tarjoajien tarjouksista, mikäli se ei ole täyttänyt soveltuvuusvaatimuksia ja on hankintayksikön päätöksellä suljettu pois tarjouskilpailusta.

Hankintapäätös tulee julkiseksi, kun se allekirjoitetaan. Asiakirjat tulevat kaikille julkisiksi salassa pidettäviä tietoja lukuun ottamatta.

Hankinta-asiakirjat tulee säilyttää huolellisesti arkistolain ja muiden lakien mukaisesti ottaen huomioon minkälainen hankinta on kyseessä.

8. Muutoksenhaku

Hankintalain mukaista hankintaoikaisua sekä kuntalain määräyksiä noudatetaan kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa muutoksenhaun osalta. Päätöksiä ei voi saattaa markkinaoikeuteen.

Pienhankintaohje tulee voimaan 1.1.2025 alkaen kunnanhallituksen hyväksytyä sen.